

Wiedza o społeczeństwie

Klasa VIII

opr. Jolanta Krawczyk

18-22.05.2020r.

Temat: Demokracja pośrednia czy bezpośrednia?

Zadanie

Przeczytaj dwa teksty i ustnie odpowiedz na pytanie;
Która z form demokracji bardziej sprzyja sprawowaniu funkcjonowania państwa?
Do zeszytu wpisz temat i wyśnienie co to jest; demokracja bezpośrednia, demokracja pośrednia

Demokracja bezpośrednia-czyli bezpośrednie panowanie ludu. System polityczny w którym decyzje podejmuje się przez głosowanie ludowe (plebiscyt, referendum),

Demokracja pośrednia-przedstawicielska. To rodzaj demokracji gdzie decyzje podejmują przedstawiciele społeczeństwa wybrani w wyborach

Tekst 2

Fakty i opinie

W systemie DEMOKRACJI PRZEDSTAWICIELSKIEJ decydującą rolę odgrywają nie rozsądek lecz emocje. Specjaliści od marketingu twierdzą, że w handlu efektowne pierwsze wrażenie jakie prezentuje sprzedawca i jego towar to 95% sukcesu sprzedaży. Jakość wyrobu to pozostałe 5%. Dokonując wyboru naszych przedstawicieli również kierujemy się przede wszystkim tzw. wrażeniem: Jak się dany kandydat prezentuje? Jaki ma głos? Jak wygląda? (...) Jaki ma program? Jaki ma system wartości? ma znaczenie drugorzędne, marginalne. (...)

System DP powstrzymuje sprawujących władzę przed podejmowaniem potrzebnych strategicznych lecz niepopularnych decyzji. System sprzyja podejmowaniu bieżących populistycznych decyzji. Takich, które dają im wysokie notowania pomiędzy kolejnymi wyborami i pozwalają chwalić się sukcesami przed kolejnymi.

Z.Gromada. *Wady demokracji przedstawicielskiej, zalety demokracji bezpośredniej*,
www.polskatimes.pl

Tekst 2

Fakty i opinie

Można powiedzieć, że demokracja w Szwajcarii jest odwrócona do góry nogami w stosunku do tych, które znamy z innych krajów. To ludność ma tu coś do powiedzenia, a nie rząd. Sposobem, w jaki naród komunikuje swoje zdanie politykom są przede wszystkim referenda, a także wybory powszechne. Według szacunków w Szwajcarii przeprowadza się więcej referendów niż we wszystkich pozostałych państwach świata łącznie. Praktycznie każda ustawa federalna i lokalna może zostać poddana referendum.

„Do góry nogami” jest postawione również to, że to nie urzędy centralne oddelegowują zadania w dół drabiny administracyjnej i politycznej. To władze gminne, jeśli uznają, że mają za dużo roboty, przekazują część zadań władzom kantonalnym. Podobnie władze kantonalne przekazują zadania władzom federalnym. Władza centralna nie może narzucić żadnych praw niższym instancjom bez ich zgody.

J. Irzabek, *Zdrowy rozsądek ludu*, www.polityka.pl

LEKCJA 2

Temat: Organizacje międzynarodowe

- 1. Polityka zagraniczna**
- 2. Organizacje międzynarodowe**
- 3. Organizacja Narodów Zjednoczonych**
- 4. Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego**

Międzynarodowa współpraca i integracja gospodarcza jest to proces scalania gospodarek narodowych, w wyniku którego powstają nowe organizmy gospodarcze o odmiennych właściwościach.

Bez współpracy międzynarodowej, niemożliwy byłby postęp tak szybki i w tak wielu dziedzinach jak obecnie.

Do współpracy międzynarodowej niezbędne są organizacje międzynarodowe.

Podstawowym podziałem organizacji międzynarodowych jest podział na organizacje rządowe (zwane również organizacjami międzyrządowymi) i organizacje pozarządowe.

ONZ – Organizacja Narodów Zjednoczonych, uniwersalna organizacja międzynarodowa, z siedzibą w Nowym Jorku, powstała 24 października 1945 r. w wyniku podpisania Karty Narodów Zjednoczonych. ONZ jest następczynią Ligi Narodów. ONZ stawia sobie za cel zapewnienie pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego, rozwój współpracy między narodami oraz popieranie przestrzegania praw człowieka. Zadania ONZ: utrzymanie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa za pomocą zbiorowych i pokojowych wysiłków, rozwijanie przyjaznych stosunków między narodami na zasadach samostanowienia i równouprawnienia, rozwiązywanie konkretnych problemów międzynarodowych (gospodarczych, społecznych, kulturalnych, humanitarnych, czy dotyczących praw człowieka) na zasadzie współpracy międzynarodowej oraz uznania równości ras, płci, języków i wyznań. Stanowienie ośrodka uzgadniania działań narodów w imię wspólnych celów. Obecnie członkami ONZ jest 191 państw.

NATO – Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego, potocznie Pakt Północnoatlantycki, organizacja polityczno-wojskowa powstała w wyniku podpisania 4 kwietnia 1949 roku Traktatu Północnoatlantyckiego przez 10 krajów europejskich: państw-członków Unii Zachodniej (Belgia, Francja, Holandia, Luksemburg, Wielka

Brytania) wraz z pięcioma dodatkowymi krajami (Dania, Islandia, Norwegia, Portugalia, Włochy) oraz USA i Kanadę. Członkami NATO jest 26 państw: Belgia, Bułgaria (od 2004 r.), Czechy (od 1999 r.), Dania, Estonia (od 2004 r.), Francja, Grecja (od 1952 r.), Hiszpania (od 1982 r.), Holandia, Islandia, Kanada, Litwa (od 2004 r.), Luksemburg, Łotwa (od 2004 r.), Niemcy (od 1955 r.), Norwegia, Polska (od 1999 r.), Portugalia, Rumunia (od 2004 r.), Słowacja (od 2004 r.), Słowenia (od 2004 r.), Stany Zjednoczone, Turcja (od 1952 r.), Węgry (od 1999 r.), Wielka Brytania, Włochy. Najmłodszych członków NATO: Litwę, Łotwę, Estonię, Słowację, Słowenię, Rumunię i Bułgarię zaproszono do członkostwa na szczycie w Pradze (listopad 2002 r.). Kraje te stały się członkami NATO 2 kwietnia 2004. Oficjalnymi kandydatami do członkostwa są Albania, Macedonia i Chorwacja.

Organizacja narodów zjednoczonych (ONZ) to organizacja o charakterze międzyrządowym; nie należą doń żadne przedstawicielstwa, grupy społeczne a jedynie państwa. Idea zawarta w preambule Karty ONZ brzmi: „*Nie my rządy, tylko my ludy narodów zjednoczonych...*”

Do głównych celów ONZ należy: - utrzymanie pokoju i bezpieczeństwa; - rozwijanie stosunków międzynarodowych (każde państwo bez względu na potencjał i wielkość obszaru jest równe); - popieranie i uznanie Praw Człowieka; - popieranie gospodarczego i społecznego postępu oraz współpraca w tej dziedzinie.

Cele te są ogólnospołeczne co stanowi ich słabość. Ich urzeczywistnienie nie może być oparte o łamanie zasad demokracji. O sposobie realizowania decyduje każde państwo autonomicznie.

W I-jej fazie wielkiego napięcia w stosunkach Wschód – Zachód ONZ była płaszczyzną konfliktu między dwoma dominującymi państwami. Stałymi członkami Rady Bezpieczeństwa (RB) są: USA, ZSRR, WB, Francja i Chiny. Kraje te mają prawo zawetowania spraw dot. kwestii bezpieczeństwa. W okresie „zimnej wojny” ONZ była przedmiotem debat, z czasem na forum wysunęły się kwestie dot. pomocy krajom 3-go świata. ONZ, choć nie była w stanie zlikwidować podziału na dwa bloki to jednak miała ogromne w tym procesie. Struktury ONZ mają różnorodne cele. RB może np.: wydawać decyzje w stosunku do państw, które naruszają ład, może wezwać dane państwo do zaprzestania szkodliwej działalności.

Istnienie 16 wyspecjalizowanych organizacji np.: WHO, FAO, UNESCO, IMF, itp., w skład których wchodzi przedstawiciele każdego z państw członkowskich a fundusze na działalność związaną z pomocą poszczególnym krajom czy też unifikacja życia gospodarczego pochodzą ze składek członkowskich w skali dochodu narodowego państwa.

ONZ określa nowe kierunki działań, formy przeciwdziałania konfliktom, wskazuje nowe zagrożenia. Najważniejszym celem na przyszłość okazuje się zaangażowanie w program wspólnego przetrwania ludzkości, a bezpieczeństwo winno być rozumiane w szerszym znaczeniu. Dąży się do stworzenia stałego forum przy Zgromadzeniu Ogólnym. Chodzi o powierzenia ONZ roli forum globalnego zarządzania na przyszłość. Potrzebne jest określenie norm i zasad pomocy społecznej, pomocy na rzeczy rozwoju a nie humanitarnej, wprowadzenie standardów w handlu (np. Zakaz pracy dzieciom), ograniczenia szkodliwego transportu, wprowadzenia podatków od luksusu, ograniczenie liberalizacji handlu bronią czy wzrost poziomu życia w krajach 3-go świata.

Praca domowa !

Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że ONZ odgrywa ważną rolę we współczesnym świecie ? Uzasadnij opinię. Pomocna może okazać się notatka .Zadanie prześlij na adres sp17soswpt@gmail.com , możesz również wysłać na Messenger.

Pozdrawiam J. Krawczyk

